

ΣΚΗΝΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ

Εισέρχονται οἱ Τριπολίται καὶ ὁ ἡγούμενος αὐτῶν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ αἱ συντεχνιαί.

Ὁ Ἡγ. Τώρα καλὰ χορέψαμε καὶ καλὰ ἤπιαμε. Τί θὰ κάμουμε ;
Πρέπει νὰ πᾶμε μέσα. Μ' αὐτὸ τὸ σκοτάδι.

Πρ. Ἐννοια σας, φίλοι καὶ ἀδελφοί. Ἐγὼ ἐπρονόησα δι' ὅλα. Ἐφέ-
ραμε βεγγαλικά καὶ ρουκέταις καὶ θὰ γίνῃ διαδήλωσης φοβερά. Καλ-
λίτερα τοῦ εἶναι σκοτάδι. Ἐμπρὸς τὰ ὄργανα. Αἱ σημαῖαι. Καὶ Ζήτω
ἡ Ἀθήνα καὶ ἡ Τρίπολις.

Ὅλοι. Ζήτω.

(Ἀδουσιν ὅλοι ὁμοῦ).

Ζήτω, ζήτω ἡ Ἀθήνα μας,
Ζήτω ἡ Τριπολιτσα μας,
Ζήτω, ζήτω ἡ Ἀθήνα μας
Ζήτω καὶ ἡ Τριπολιτσα.

(Διαδήλωσης. Καταπίπτει ἡ αὐλαία).

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ ΤΟΥ

Οἱ πάντοτε κουρασμένοι πόδες του κατήρχοντο προσεκτικῶς, μὲ βρα-
δύτητα ἑκτακτον, τὰς βαθμίδας τῆς περιστρεφόμενης κλίμακος. Μὲ τοὺς
ὀφθαλμοὺς χαμηλομένους εἰς τὴν λευκότητα τοῦ τοίχου καὶ ἀφηρημένους
χωρὶς συνείδησιν κατήρχετο τοῦ δωματίου τοῦ ἱατροῦ νομίζων παν-
τοτε ὅτι εἰς τὰ ὠτά του σβέννεται ἀκόμη ἡ ἡχὴ τῆς καταδίκης τὴν
ὁποῖον εἶχον ἀκούσῃ.

Ἦνοιξε ἔπειτα τὴν θύραν ἡσυχῶς, μὲ τὴν αὐτὴν πάντοτε ψυχραι-
μίαν τῶν κινήσεων καὶ ἐξῆλθε εἰς τὴν ὁδὸν τὴν πλήρη κινήσεως καὶ
βόμβου.

Ὅλη ἡ ἔκφανσις ἡ πολυτάραχος ἡ πάλλουσα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς
ἡ ὁποία ἠπλοῦτο μυριόμορφος ἔμπροσθέν του, ὑπὸ τὴν δόξαν τὴν λευ-
κὴν καὶ χρυσὴν τοῦ μεσουρανοῦντος ἡλίου, τοῦ ὑπέκαυσε τὸν πόνον, τοῦ
ἠρέθισε, τοῦ ἐγαλβάνισε τὴν ἀπειρον λύπην καὶ τὴν ἀπελπισίαν τὴν
ἀδρανῆ, καὶ ἤρχισεν ἤδη ὠχρότατος νὰ τρέχῃ μᾶλλον νὰ σπεύδῃ
πρὸς τὴν μεγάλην ὁδὸν ἐκ τῆς ὁποίας τὸ ἄκρον μόλις εἶδετο πλαισιου-
μένην ἐν πρασίνῳ καὶ κυανῷ τὴν ἐξοχὴν.

Ἐξ ὅλης τῆς συγχύσεως τοῦ ἐγκεφάλου του μία μόνον ἰδέα, μία μόνον συναίσθησις ὑψυτο καθαρὰ σχηματισμένη, ἀναπόφευκτος, ἡ ἰδέα, ἡ συναίσθησις τῆς δυστυχίας του.

Ἦτο δυστυχὴς! δυστυχὴς! δυστυχὴς!

Τὸ σῶμά του αὐτὸ τὸ ἀσθενικόν, τὸ δυστυχὲς ἤδη, μὲ τὰ νεῦρα τὰ εὐέξαπτα, τὰ πάντοτε πληγωμένα, τὰ τεταμένα πάντοτε, τὰ ἐξησθενημένα καὶ παρόξενα καὶ τρελλὰ, ἔμελλε νὰ καταστραφῇ νὰ βυθισθῇ εἰς τὸν θάνατον τῆς ἀκίνησιός χεῖρ δύνανται μυῶν πλέον, μὲ θραυσμένην τὴν συγκοινωνίαν, σάκκος σαρκῶν ζωντανῶν καὶ παραλυμένων ἀνικάνων πρὸς ὑπηρεσίαν, μὲ τὴν ζωὴν ἐνοικοῦσαν μόνον ὡς εἰρωνείαν ἐντὸς αὐτῶν.

Ὀλίγος καιρὸς ἀκόμῃ ἀπέμενεν εἰς τὴν ἐλευθέραν, τὴν βουλευτικὴν κίνησιν τῶν μυῶν του καὶ ἔπειτα θὰ ἐσυντρίβετο ἡ μηχανὴ καὶ θὰ ἀπέμενεν αὐτὸς ἐρείπιον παράλυτον, ἀσθενὲς καὶ βαρετὸν εἰς τὸν κόσμον, μὲ τὴν συναίσθησιν τοῦ ἐκμηδενισμοῦ τῆς δυνάμεώς του καὶ τῆς ἐλευθερίας του ἀπόμαχος ἄχρηστος καὶ ἀσθενὴς τοῦ μεγάλου ἀγῶνος τῆς ἐξελεύσεως.

Πρὸ μιᾶς ὥρας οὐδεμία ὑποψία δὲν τὸν ἐδασάνιζε καὶ εἶχε ἀνέβῃ ἡσυχος, ἀδιάφορος, σχεδὸν τυφλὸς πρὸς τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον, τὴν κλίμακα τοῦ ἱατροῦ μὲ ἐσκοτισμένην ἀκόμῃ τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς μελέτης, τῆς διηνεκοῦς μελέτης, ἡ ὁποία εἶχε κατὰ τὸ μόνον του πάθος.

Καὶ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ μικροῦ ἐκείνου γέροντος τοῦ νευρικοῦ μὲ τὸ λεπτὸν ὅλως ἀσυνείδητον εἰρωνικὸν μειδίαμα, τὸ ὁποῖον ἔτρεχε πάντοτε ἀπὸ τῶν χειλέων εἰς τὰς πτυχὰς τῶν παρειῶν του, ἤκουσε τότε ἀπαγγελλομένην φοβεράν καὶ ἐπίσημον τὴν μοιραίαν ἀποκάλυψιν τῆς καταστροφῆς.

Ἦτο φίλος του καὶ παλαιὸς φίλος τῆς οἰκογενείας ὁ ἱατρὸς καὶ ἐγνώριζε τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν ψυχραιμίαν του. Τοῦ εἶχεν ὑμιλήσει κάπως προσφυλκτικῶς κατ' ἀρχάς, ἀλλ' ἔπειτα κατ' ὀλίγον ἡ ὁμολογία ἔρρευσε μὲ δισταγμοὺς, μὲ συμπληρούμενα κενά, ἀπερίσκεπτος, ἐκ τῶν χειλέων του.

Ἦτο ἀναπόφευκτον ἀποτέλεσμα — τοῦ εἶπε — τῆς κληρονομικότητος καὶ τῶν σφαλμάτων τοῦ πατρὸς του, ὅστις εἶχε κληρονομήσει τὴν ἐπιληψίαν ἐκ τῆς οἰκογενείας του καὶ εἶχε διασαλεύσει καὶ εἶχε μολύνει καὶ εἶχε μετασχηματίσει εἰς πύον ἐντὸς τῶν ἀρτηριῶν τὸ αἷμά του κατὰ τὴν νεότητά τὴν τρελλὴν τὴν ἐκφραυλισμένην.

Ὁ ἱατρὸς ὁ γηραιὸς εἶχε περᾶσθαι εἰς τὸν θάνατον τοῦ πάππου τοῦ ἀποθανόντος ἐκ πτώσεως κατὰ πάροξυσμόν ἐπιληπτικόν, καὶ εἶχε παρι-

ποιηθῇ τὸν πατέρα τὸν ἀκμαῖον, τὸν οἰκτρῶς νεάζοντα ἀκόμη κατὰ τὴν μακρὰν τὴν βαρεῖαν περίοδον τῆς δηλητηριώδους νέσου.

Ἐγνώριζεν ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς οἰκογενείας καὶ εἶχε προῖδει τὴν ἀνυπότρεπτον, τὴν μοιραίαν τοῦ υἱοῦ καταδίκην, τὴν κληρονομίαν τοῦ αἵματος τοῦ παθολογικοῦ, τοῦ δηλητηριασμένου — καὶ τὴν διαιώνισιν τῆς προγονικῆς ἀτελείας καὶ τῆς πατρικῆς ἀμαρτίας εἰς ὀλόκληρον κλάδον δυστυχῶν.

Ἐπρεπε καὶ αὐτὸς νὰ λάβῃ τὸ μερίδιον τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς ἐκμηδενίσεως τῆς οἰκογενείας καὶ νὰ βυθισθῇ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἀσθένειαν καὶ νὰ ἐξοφλήσῃ καὶ αὐτὸς μέρος τῶν ἀμαρτιῶν, μεταβιβάζων αὐτὰς εἰς ἄλλους ἔπειτα, δυστυχεῖς ἀπογόνους.

Ὅταν τὸν ἐξήτασεν ὁ ἱατρός καὶ ἤκουσε τοὺς φοβεροὺς προαγέλους τῆς κινητικῆς ἀταξίας, τὰς ὀξείας κεφαλαλγίας καὶ τὰ ἀνησυχητικὰ συμπτώματα τῆς βαρεῖας νευρασθενείας, ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν καὶ πρὶν ὁμολογήσῃ τοὺς φόβους του, πρὶν ἐξηγηθῇ εἰς τὸν νέον, τὰ εἶχεν ὅλα ἐννοήσῃ ἐκ τῆς προηγουμένης γνώσεως τῆς ἱστορίας τοῦ ἀσθενοῦς.

Καὶ κατῆλθεν αὐτὸς ἄπειπς καταδικασμένος τὴν κλίμακα μὲ ὀλόκληρον ὀρίζοντα δυστυχίας, ὀλόκληρον τὴν ἀποκάλυψιν τῆς καταδίκης αὐτῆς τῆς φυλῆς του καὶ τῆς καταστροφῆς καὶ τοῦ φοβεροῦ μέλλοντος, τὸ ὁποῖον ἀπαίσιον, χωρὶς μυστήρια ἴστατο πρὸ αὐτοῦ, καλύπτον τὴν ἀτμόσφαιραν ἅπασαν διὰ τῆς θανατικῆς ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὑποσχέσεως τῆς δυστυχίας του.

* * *

Ἐβάδιζε τώρα ἐν μέσῳ δένδρων καὶ ἐστάθη μίαν στιγμὴν μὲ ἐκφορὰς ἀπερίγραπτον ὀδύνης, καταληφθεὶς ὑπὸ βαθυτάτου ἄλγους τοῦ δεξιοῦ ἄκρου. Ὁ πόνος ἦτο ὑπερμέτρως ὀξύς καὶ μία μικρὰ παρατεταμένη κραυγὴ ἐξῆλθε τῶν χειλέων του καὶ τὸν ἔκαμε νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ λιθίνου περιζώματος, τὸ ὁποῖον ἔκλειεν ἐκεῖ τὴν ὁδόν.

Ἦτο ὁ προάγγελος τῆς δυστυχίας καὶ τῆς καταστροφῆς ὁ πόνος ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου δὲν γνωρίζει ὀξύτερον ἢ ἐπιστήμη, ὁ πόνος ὁ νύστων, ὅστις τοῦ κατελάμβανε τοὺς πόδας, ὅστις θὰ τοῦ ἐχαλάρωνε βραδυτερον τὸν χαλινὸν τῶν μελῶν του, τὰ ὁποῖα θὰ ἐσπασμώδουν, θὰ ἐκινουῦντο ἀτάκτως καὶ θὰ παρελύοντο ἔπειτα ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ δηλητηρίου, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐνέχυσεν ὁ πατὴρ εἰς τὰς φλέβας.

Ἄλλ' ἦτο λοιπὸν καταδικασμένος, δὲν ἐδύνατο νὰ λυτρώσῃ, δὲν ἐδύνατο νὰ τὴν ἀποφύγῃ τὴν ἀσθένειαν αὐτὴν ;

Διατί ἐγεννήθη, διατί τὸν ἐγέννησεν ὁ πατήρ του, διατί τοῦ ἔδωκε τὸ μαρτύριον τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς τῆς δυστυχούς, τῆς ἐλαττωματικῆς, τῆς γεμάτης ἀπὸ πόνον καὶ ἀπὸ ἀσθενείαν ;

Καὶ τὸ μέγαλον ἔγκλημα τοῦ γεννήτορος ἐξετυλίσσεται τώρα ἐν ὅλῃ του τῇ φρίκῃ. Ἐβλεπε τὴν οἰκογένειάν του καὶ τοὺς ἀπογόνους του, ὀλόκληρον φυλὴν, ὀλόκληρον κλάδον ἀτόμων γεννωμένην ὅπως, ἀντιστῇ ὅπως παλαίῃ εἰς τὴν ἐπικράτησιν τοῦ ἰσχυροτέρου καὶ τὴν ἀμείλικτον ἐκλεκτικότητα, ἡ ὁποία καταστρέφει τοὺς ἀδυνάτους καὶ τοὺς ἀσθενεῖς, — τὴν ἔβλεπε πλήρη πληγῶν καὶ ἀσθενειῶν κληρονομῶσαν τὴν διπλὴν ἀσθενείαν τοῦ πατρὸς του. Καὶ ἀπέθνησκον ὅλοι ὡς ἀδύνατα πλάσματα νικώμενα, καταδιωκόμενα ὑπὸ τὸ βάρος τῆς πατρικῆς κληρονομίας τῆς φρικώδους.

Αὐτὸς καὶ οἱ μέλλοντες ἀδελφοί του καὶ τὰ παιδιὰ του καὶ ὅλοι του οἱ ἀπόγονοι ἦσαν καταδικασμένοι. Ἡ ἐκφύλισις μὲ τοὺς φοβεροὺς συνοδοὺς τῆς, μὲ τὴν τρέλλαν καὶ τὴν νευρασθενείαν καὶ τὴν διαστροφὴν τῶν ιδεῶν καὶ τῆς ἠθικῆς θὰ τοὺς κατέστρεφεν αὐτοὺς ὅλους καὶ θὰ τοὺς ἠφάνιζε.

Τὸ σπέρμα τὸ φοβερόν, ὁ Πρωτεὺς ὁ φρικώδης, ὅστις εἶχε μεταβληθῇ εἰς κινητικὴν ἀταξίαν, εἰς τὰς ἰδικὰς του φλέβας, θὰ μετετρέπετο ἴσως εἰς διαστροφὴν τῶν ἐνστίκτων καὶ φυλότητα διὰ τὰ τέκνα του, εἰς παραφροσύνην καὶ ἐγκληματικότητα διὰ τοὺς ἐγγόνους του.

Καὶ ἔβλεπε τώρα τὸν πατέρα του τὸν ἔνοχον καταδιωκόμενον ὑπὸ ὀλοκλήρου τῆς πατρίου γενεᾶς του, καταρωμένης αὐτὸν καὶ ἐλεγχούσης καὶ καταδικαζούσης τὸ φοβερόν του ἔγκλημα: τὴν σποράν τῶσων δυστυχῶν.

Ἐσηκώθη ὡς ἀνατιναχθεῖς, ὡς φοβηθεῖς τὴν εἰκόνα τὴν ὁποίαν ἡ φαντασία του τοῦ παρουσίαζε καὶ ἤρχισε νὰ τρέχῃ τώρα πρὸς τὴν οἰκίαν του. Ὅλη ἡ ἀπελπισία καὶ ἡ ἀγρία μελαγχολία τῆς δύσεως ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐπένθει τώρα ἡ φύσις, κατήρχετο καὶ ἐμειγνύετο μὲ τὴν δυστυχίαν τῆς ψυχῆς του.

Μὲ τὴν φρίκην ὅλου τοῦ βάρους τῆς φοβερᾶς ἀσθενείας, ἡ ὁποία θὰ ἐπολλαπλασιάζετο καὶ θὰ διηωνίζετο διὰ τοῦ αἵματός του, ἔσπευδε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν οἰκίαν μὲ τὴν καρδίαν ἐκχειλίζουσαν ἐκ πικρίας, ἐξ ἀπελπισίας καὶ ἀγανακτήσεως.

* *

Ὅταν κατῆλθεν ὅπως γευματίσῃ μετὰ τῆς οἰκογενείας του, ἡ ἀπόφασις εἶχε ληφθῇ. Κατὰ τὰς μακρὰς ὥρας, κατὰ τὰς ὁποίας ἐρριμμένος

ἐπὶ τῆς κλίνης μὲ ὅλον τὸν πρόσωπον κρυμμένον εἰς τὸ καλὸν προσκεφάλαιον, τὸ ὁποῖον ἐδέχετο ὑπομονητικῶς ὅλα τὰ δάκρυα καὶ ἔπνιγε καὶ ἔτρωγεν ὅλους τοὺς λυγμούς, εἶχεν ἀναμετρήσει τὴν ἄβυσσον εἰς τὴν ὁποίαν ἔπλεεν, εἶχεν ἀναπαραστήσει τὴν μαρτυρικὴν, τὴν ἀπέλπιδα ζωὴν τῆς ἀσθενείας, τὴν ὁποίαν τῷ ἐπεφύλασσαν τὰ μακρὰ ἀνιαρὰ ἔτη τῆς ζωῆς του, καὶ εἶχε συλλογισθῇ τὸ μέλλον τὸ ὁποῖον αὐτὸς καὶ ὁ πατήρ του προητοίμαζον εἰς τὴν δυστυχῇ του φυλὴν. Καὶ αἰφνιδίως ἀπεφάσισεν.

Ἦτο εἰς τὴν κοινωνίαν βάρος καὶ μόλυσμα, ἦτο εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ εἶδους ὀπισθοδρόμησις καὶ ἐμπόδιον, ἡ φυλὴ ἐκείνη τῶν ἀσθενῶν τῶν ἐκφυλισμένων τῶν ἀδυνάτων καὶ ἀνεπιτηδείων εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς διαωνίσεως τῆς ἐκλεκτικῆς, καὶ δι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ ἐκλείψῃ, ἔπρεπε νὰ παύσῃ ὑπάρχουσα, νὰ παύσῃ πληθυνομένη.

Τὸν ἐφόβιζε, τὸν ἔκαμνε νὰ τρέμῃ ἡ πιθανὴ ὑπαρξίς ἄλλων ἀδελφῶν του, βλαστῶν τοῦ ἰδίου πατρὸς οἱ ὁποῖοι θὰ ἐγεννῶντο καὶ θὰ ἐπληθύνοντο καὶ θὰ μετέδιδον καὶ τὴν ζωὴν τὴν δηλητηριασμένην, ὅπως θὰ μετέδιδον καὶ τὰ ἴδια τέκνα του, ἂν ἀπέκτα.

Ἡ φυλὴ ἡ περιττὴ ἔπρεπε νὰ ἐκλείψῃ, νὰ ἀφαιρεθῇ εἰς τὰς ρίζας τῆς.

Καὶ διὰ τοῦτο ὅταν ἐπτάθῃ ἀντιμέτωπος τοῦ πατρὸς του τοῦ ἐξηλκωμένου, τοῦ οἰκτρῶς νεάζοντος, τοῦ ἀνυπόπτου, εἰς τὴν τράπεζαν, — ὁ υἱὸς μὲ τὸν θάνατον ἐγκαθιδρυμένον ἀπὸ τώρα ἐν τῇ καρδίᾳ, μὲ διαστραμμένον τὸν ἔκφυλον νοῦν ἐξέβαλεν ἡσυχῶς τὸ μικρὸν πολύκροτον, τὸ ὁποῖον εἶχε λάβει ἀπὸ τὸ συρτάριόν του καὶ ἔστρεψε τὸν κοντὸν σωλῆνα κατὰ τοῦ στήθους τοῦ πατρὸς του.

Καὶ ἔπειτα ὅταν ὁ μόλυβδος ἐβυθίσθῃ εἰς τὸ ἀσθενὲς αἷμα τῆς πατρικῆς καρδίας, ἐκόλλησε τὸ ὄπλον εἰς τὸ ἰδικόν του μέτωπον τὸ δυστυχές, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἔκφρων ἐπάλαις καὶ ἐσκίρτα ὁ νοῦς.....

Καὶ μὲ τὸν θάνατον τοῦ ἐγκεφάλου του ἐξέλειψεν, ἀπέθανε καὶ ὅλη ἡ ἀσθενὴς φυλὴ του.

N. Δ. Ἐπισκοπόπουλος.